

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Cap. 14. De impedimentis impediens non dirimentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Debet esse proprius Parochus.

hoc satis est, vt declarantur Cardinales. Vnde si aliqui, ne à suo Parocho impediantur, dolosè cõferant se in aliam ciuitatem, animo reuertendi postquam contraxerint, non est matrimonium; vt rectè Nauarrus lib. 4. Consiliorum tit. 3. Consilio 2. Idem dicendum si bona fide contrahant alibi: vt v.g. quia id eis est commodius, eò quòd ibi tunc versentur. Si tamen propria Parochia procul abesset, & illi non essent breui reuerturi, puto illos posse vti Parocho loci, bona fide: non enim videtur consentaneum, vt teneantur diu expectare, aut procul ire. Licentia etiam peti à proprio per literas non debet; quia non est ipsius concedere licentiam extra suum locum; vt rectè Nauarrus lib. 4. tit. 1. Consilio 47.

Non debet sponte adstare.

Nota Tertio: Non esse necessarium, vt Parochus sponte adstet, vel ob hunc finem; sed sufficit esse presentem, & aduertere quid fiat. Idem dicendum de testibus. Ita habet declaratio Cardinalium.

202 Parochus sponsæ nõ potest assistere in parochia sponsi.

Nota Quarto: Quando sponsus & sponsa sunt diuersarum parochiarum, Parochum sponsæ non posse assistere in parochia sponsi, vt habet declaratio Cardinalium: quia non potest in alienum subditum in aliena diocesi seu parochia exercere speciem iurisdictionis externæ. Valer tamen si fiat: est contra Nauarrum lib. 4. tit. 1. Consilio 1. quia est reuera Parochus alterius partis.

Contractus hic inualidus non habet vim sponsalium.

Nota Quinto: Huiusmodi contractum sine Parocho vel testibus esse irritum, vt est contractus matrimonij. Dubium tamen est, vtrum non habeat saltem vim sponsalium? Cardinales dicuntur declarasse habere vim sponsalium ex interpretatione Iuris, quod est probabile. Vide Candelabrum, de Sponsalibus num. 20. nam simili modo matrimonium impuberum, sponsalium vim habet. Contrarium tenet Nauarrus cap. 25. num. 44. quia Concilium ait: *Huiusmodi contractum esse irritum & nullum*; id est, non solum in ratione matrimonij, sed etiam in ratione contractus in genere.

Vagabundi.

Nota Sexto: Vagabundos, qui nullam certam sedem habent, posse contrahere coram aliquo Parocho oppidi vel loci vbi fuerint: quia ille cõsetur eorum Parochus, vti declarauit Eugenius I V. teste Caietano Verbo *Absolutio*. Peregrinos autè seu alienigenas in loco aliquo ad breue tempus habitantes, ita vt non censeantur vagabundi, debere adhibere Parochum in cuius parochia habitant: is enim censetur proprius eorum Parochus; quod etiam declarauit Congregatio Cardinalium.

Testes.

Nota Septimo: Loco testium sufficere patrem & matrem sponsi aut sponsæ, vel alios quosuis viros aut feminas, consanguineos aut extraneos. Quia Concilium loquitur generatim de testibus. Docet hoc Couarruias de Sponsalibus parte 2. cap. 8. §. 12. nu. 8. Aduerte tamen, non sufficere si matrimonium contrahatur coram Parocho & vno tantum teste: quia Concilium requirit vt minimum duos testes præter Parochum: adeoque matrimonium erit irritum.

DVBIVM II.

Quidnam requiratur, vt prædictum decretum Concilij vim habeat?

Respondeo: Requiritur duo vt decretum illud vim habeat. Alterum est, vt sit promulgatum in illa parochia, vbi contractus celebratur. Alterum, vt à promulgatione elapsi sint dies 30. Ita habetur cap. 1. sess. 24. Vnde

Inferitur Primò: Si in parochia S. Petri promulgatum hoc decretum non esset, etiam si in S. Michaëlis esset, non irritaret matrimonia, quæ in S. Petri celebrantur.

Inferitur Secundo: Hoc decretum multis in locis esse promulgatum, vbi tamen Concilium Tridentinum non est promulgatum. Nam multum differt huius decreti promulgatio à promulgatione aliorum. Alia enim non debet promulgari in singulis parochijs, sed sufficit vt in Ecclesia cathedrali promulgentur; neque opus est expectare 30. dies vt vim habeant; neque requiritur vt sapientius promulgentur, sicut Concilium iubet promulgari hoc decretum: quanquam absolute non sit necessarium, vt sapè promulgetur. Reliqua, quæ ad promulgationes pertinent, & ad pœnas eorum Sacerdotum, qui hoc decretum Concilij non seruant, vide in ipso Concilio sess. 26. cap. 1. quæ difficultatem non habent.

203

Differetia huius decreti ab alijs decretis Tridentini.

CAPVT XIV.

De impedimentis impediens, non dirimentibus.

DVBIVM I.

Quanam impedimenta reddant matrimonium illicitum, sic tamen vt non dirimant?

Respondeo: Varia esse matrimonij impedimenta, quæ illud illicitum reddunt, sic tamen vt non dirimant. Primò, Sunt quatuor genera votorum: scilicet, Votum simplex castitatis, Votum Religionis, Votum suscipiendi sacros Ordines, & Votum non nubendi. Patet ex Cap. *Meminimus*. & Cap. *Consuluit*. & Cap. *Rursus*. tit. *Qui clerici vel vouentes*. Vide dicta supra c. 9. De impedimento voti.

204

Quatuor genera Votii.

Secundo, Sponsalia cum vna persona contracta, reddunt matrimonium illicitum cum alia: sicuti promissio huius equi facta Petro, efficit, vt illicitè eundem promittam Paulo.

Sponsalia.

Tertio, Interdictum Ecclesiasticum: de quo diximus supra cap. 2. de Interdicto n. 8. Aduerte, Prohiberi nuptias à 1. Dominica Aduentus vsque ad Epiphaniam inclusiue: & à die Cinerum, ad octauam Paschæ. Ita Concilij Trid. sess. 24. c. 10. Sine solennitate tamen liceret his temporibus contrahere & consummare. Ita Nauar. c. 22. nu. 71. & Caiet. Verbo *Matrimonium*, quia Concil. Trid. solum prohibet solemnitates illis temporibus, quæ continent benedictionem in Missa, & solemnem translationem in domum. Addo, etiam alijs temporibus consummare ante benedictionem nõ esse peccatum: Quia Concilium Trident. solum hortatur contrahentes, vt benedictionem suscipiant ante consummationem.

Interdictum.

Tempus Sacrum.

K k k k ij

Quarto;

Cognatio
ex Cate-
chismo.

Quartò, Cognatio quædam spiritualis orta ex Catechismo reddit matrimonium illicitum. Patet ex Cap. *Per Catechismum*, de Cognatione in 6. Huiusmodi cognatione docet Nauar. c. 22. n. 72. esse restrictam inter catechizantem & catechizatum, eiusque parentes; sicuti restricta est cognatio spiritualis ex Baptismo & Confirmatione.

Excommu-
nicatio.

Quintò, Excommunicatio maior & minor: quia hæc impediunt susceptionem Sacramentorum, inter quæ est matrimonium.

Pœnitentia
publica.

Sextò, Pœnitentia solemnis: par enim est vt qui eam fecit, totà vitâ iustum præferat. Patet Can. *Antiqui*. & Can. *De his vero*, 23. quæst. 2. Vide quæ diximus suprâ quæst. 90. art. 4. num. 9. vbi 12. pœnas publicæ pœnitentium retulimus.

Sex crimi-
na.
Incestus.

Denique adde sex crimina. Primum est, Incestus: videlicet cum quis peccat cum consanguinea vxoris: & etiam secundum Nauarrum cap. 22. numero 75. cum quis peccat cum consanguinea propria: ita enim ait habere stilum curiæ Romanæ. Quod intellige, si peccet vxore viuente: nam si eâ mortuâ cognoscat cõsanguineam, siue suam, siue suæ vxoris, non facit iniuriam matrimonio, ob quam hoc impedimentum est institutum.

Vxorici-
dium.

Secundum crimen est vxoricidium: si videlicet quis occidat suam vxorem, vt possit aliam ducere. Sin autem alia de causa occidat, non incurrit hoc impedimentum.

Petes: An liceat vxorem in adulterio deprehensam occidere? Respondeo: Non licere, sed esse homicidam, qui id facit sua propria auctoritate. Si autem tradatur viro, tanquam ministro legum, non incurrit impedimentum, nec crimen vllum. De qua re fufius egimus lib. 2. de Iust. & Iure cap. 9. dub. 5.

Presbyte-
ricidium.

Tertium est, Presbytericidium, Capitulo *Qui Presbyterum*, de Pœnitentijs & remissionibus.

Raptus
Sponsæ.

Quartum est, Raptus alienæ sponsæ: qui enim rapit alterius sponsam, cum nulla potest contrahere; vt habetur Cap. *Statutum*, 27. q. 2.

Papismus.

Quintum est, Proprij filij de sacro fonte susceptio, vel baptizatio malitiosè facta à coniuge, ne teneatur cõiungi reddere debitum. De hac re quid sentiendum sit, vide quæ diximus suprâ qu. 67. art. 8. num. 12.

Cõiugij
cum moni-
ali.

Sextum est, Coniugium cum moniali scienter initum: vt patet Cap. *Si ergo*, 27. qu. 1.

DVBIVM II.

Vivum cum votis supradictis contrahere, sit peccatum mortale?

Respondeo Primò: Certum est, contrahere cum voto non nubendi, esse peccatum mortale. Vbi tamen talis contraxerit, ad nihil amplius tenetur, si nihil amplius vouit.

Dico Secundò: Etiam cum alijs votis contrahere animò consummandi matrimonij, est peccatum mortale, vt patet; quia est directè contra votum.

Petes: Quid si contraxerit cum animò ingrediendi Religionem ante cõsummationem? Cajetanus Verbo *Matrimonium* tenet nõ peccare. Idem tenet Angelus.

Contrarium tenet Nauarrus cap. 22. num. 73. Silvester V. *Matrimonium* 7. qu. 5. Sotus dist. 38. quæst. 2. art. 2. Et hoc tenendum: quia est contra Canones; vt patet ex Cap. *Meminimus*. & Cap. *Consulimus*. & Cap. *Rursus*. tit. *Qui clerici, vel uolentes*. Ratio est: quia exponit se periculo consummandi, & patiendi repulsam à Religione. Deinde facit iniuriam coniugi, quæ non tam facile inueniet maritum ob suspicionem copulæ. Si tamen nihil subfit incommodi, non videtur esse peccatum, præsertim si aliqua sit iusta causa contrahendi; vt v. g. si iurasset se ducturum Catharinam, & illa monita nollet dissoluere sponsalia.

206

Peccat qui
contrahit
cum animo
ingrediendi
religionem.

DVBIVM III.

Quis possit in his impedimentis dispensare, vbi licet possit contrahi matrimonium?

Respondeo: Episcopus potest in omnibus dispensare, præterquam in sponsalibus cum alio contractis: nam hoc cederet in iniuriam tertij, & præterquam in voto castitatis, & Religionis, quæ reseruantur Pontifici. In ceteris impedimentis, vt in cognatione ex Catechismo, & in sex criminibus, vbi non est consuetudo dispensationem petendi, non est peccatum mortale sine dispensatione contrahere; vt docet Nauar. cap. 22. n. 85. Adde, ne veniale quidem esse, vbi est consuetudo: quia consuetudo habet vim abrogandi omnem legis obligationem.

207

F I N I S.

INDEX